

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	пропо- нується	шт.	80	25	84	3,33	25,2	+0,2	+4

Таким чином, використовуючи формулу Вільсона, розраховано оптимальний розмір замовлення, який дає змогу підтримувати забезпеченість Автоматичними вимикачами G62 на потрібному рівні і при цьому вивільнити зайві кошти без шкоди безперервності виробничому процесу.

Література:

1. Баранов І.В. Використання формули Вільсона / І.В. Баранов, О.П. Бутенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. - №36. – С. 118-121.
2. Калабухова С. В. Аналітичне забезпечення управління виробничими запасами суб'єктів господарювання / С. В. Калабухова // Економіка та підприємництво [Текст] : зб. наук. праць молодих учених та аспірантів / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2009. – Вип. 23. – С.301-311.
3. Шеляг Д. В. Особливості аналізу матеріальних запасів у системі управління підприємством / Д. В. Шеляг // Управління розвитком. – 2012. - №4. – С. 155 – 157.

Лактіонова Г. С.,
студ. гр. 8.509.1,
Криворізький економічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний
університет».
Науковий керівник – Кучерова Т. П.,
старший викладач кафедри обліку і аудиту

АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В умовах кризи неплатежів особливо зростає роль ефективного управління дебіторською заборгованістю, своєчасного її повернення та попередження безнадійних боргів. При цьому слід пам'ятати, що політика управління дебіторською заборгованістю є одночасно складовою не лише фінансової, а й маркетингової стратегії підприємства. Адже шляхом пом'якшення умов розрахунків з покупцями продукції можна розширити обсяги її реалізації і тим самим збільшити доходи і прибутки від основної діяльності [2, с.219].

Дебіторська заборгованість має значну питому вагу в складі поточних активів і впливає на фінансовий стан підприємства. Значення аналізу дебіторської заборгованості особливо зростає в період інфляції, коли іммобілізація власних оборотних активів стає дуже не вигідною.

За даними бухгалтерської звітності (ф. 1, ф. 2) можна визначити низку показників, що характеризують стан дебіторської заборгованості.

Для аналізу дебіторської заборгованості використовуємо дані ПАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат».

Якщо порівняти показники дебіторської заборгованості, можна зробити висновок щодо того, поліпшився чи погіршав стан розрахунків з покупцями проти минулого року.

Таблиця 1

Аналіз дебіторської заборгованості ПАТ«ПівнГЗК» за 2010-2011 рр.

Показник	Фактичні дані за		Відхилення
	2010 рік	2011 рік	
1. Виручка, тис. грн.	9988713	14648293	+ 4659580
2. Дебіторська заборгованість, тис. грн.	7552267	7033409	- 518858
3. Резерв сумнівних боргів, тис. грн.	1432	1400	- 32
4. Оборотність ДЗ, оборотів	1,6	2,01	+ 0,41
5. Період погашення ДЗ, днів	225	179	- 46
6. Частка ДЗ в загальному обсязі поточних активів, %	62,2	70,3	+ 8,1
7. Відношення середньої величини ДЗ до виручки від реалізації, частка	0,63	0,49	- 0,14
8. Частка сумнівної ДЗ в загальному обсязі заборгованості, %	0,019	0,02	+ 0,001

Як ми бачимо, на підприємстві збільшилася оборотність ДЗ, зменшився період погашення ДЗ, а також зменшилося відношення середньої величини ДЗ до виручки від реалізації, що є позитивним. Проте збільшилася частка сумнівної дебіторської заборгованості, а також загальна частка дебіторської заборгованості в загальному обсязі поточних активів, отже, можна зробити висновок про зменшення ліквідності поточних активів у цілому та про погіршення фінансового стану підприємства.

Важливим у процесі аналізу дебіторської заборгованості є контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. Значне перевищення дебіторської заборгованості завжди загрожує фінансовій стійкості підприємства і потребує залучення додаткових джерел фінансування.

Основна мета управління дебіторською заборгованістю полягає в мінімізації її обсягу та строків інкасації боргу. В процесі управління вирішуються такі завдання: визначення обсягу інвестицій у дебіторську заборгованість за комерційним і споживчим кредитом; формування принципів та умов кредитної політики щодо покупців продукції; визначення кола потенційних дебіторів; забезпечення інкасації дебіторської заборгованості; прискорення платежів за допомогою сучасних форм рефінансування дебіторської заборгованості. [2, с.219]

Залежно від ситуації на ринку та фінансово-господарського стану підприємства-кредитора ним може проводитись більш чи менш жорстка кредитна політика. Більш жорстка кредитна політика пов'язана з підвищенням вимог до кредитоспроможності покупців, зменшенням кредитного періоду та знижок за ранню оплату, а також збільшенням вимог до інкасації коштів у разі простроченої заборгованості. М'яка кредитна політика сприяє збільшенню обсягів реалізації продукції і визначається пом'якшенням вимог до кредитоспроможності покупців, збільшенням кредитного періоду та дисконту [4, с. 335].

Загальний ефект від інвестування грошових коштів у ДЗ можна визначити за формулою:

$$Едз = Пдз - Вдз - Фдз,$$

де Пдз - додатковий прибуток підприємства, отриманий за рахунок надання відстрочок платежів;

Вдз - дійсні і можливі витрати, пов'язані з кредитуванням покупців;

Фдз - прямі фінансові втрати внаслідок неповернення боргу.

Наслідки фінансової кризи, що відчувають тим чи іншим чином практично всі

суб'єкти господарювання в Україні, вимагають пошуку принципово нових підходів до управління дебіторською заборгованістю підприємств. Комплексне вирішення проблеми оптимізації її структури, а також прискорення терміну її погашення можливе за допомогою диверсифікації покупців продукції, суворого планування заборгованості, постійного її моніторингу та застосування сучасних форм її рефінансування, таких як факторинг, облік векселів, які видані покупцям продукції, форфейтинг [3, с.197].

Література:

1. *Економічний аналіз: Навч. посібник / [М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін.]; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. — [Вид.2-ге, перероб. і доп.] — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с.*
2. *Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / Коваленко Л. О., Ремньова Л. М.. — 3-тє вид. випр. і доп. — К. : Знання, 2008. — 483 с.*
3. *Фінанси підприємств : підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін.: кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. — 7-ме вид., [без змін.]. — К. : Вид-во КНЕУ, 2008, — 552 с.*
4. *Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. / В.М. Шелудько — К.: Знання, 2006. — 439 с.*

Мартиненко О.В.,
студ. гр. ОЕФ 8.509-2,
Криворізький економічний інститут
ДВНЗ Криворізький національний університет.
Науковий керівник: Турило А.А.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту

АНАЛІЗ ДЕПОЗИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Банки є одним із найпотужніших секторів українського фінансового ринку, виконавцями багатьох соціальних програм уряду, державних та цільових програм з обслуговування корпоративних клієнтів і громадян. Практично кожний економічний та соціальний процес проходить за участю банків. Проте, для стабільного функціонування банк повинен мати відповідну ресурсну базу, тобто активно залучати кошти.

Найбільш суттєвим і важливим джерелом формування та збільшення ресурсної бази комерційних банків виступають депозитні операції.

Депозитними є пасивні операції банків із залучення грошових коштів юридичних і фізичних осіб у національній та іноземній валютах у формі вкладів (депозитів) шляхом їх зарахування на відповідні рахунки на певних умовах.

Вклад (депозит) – це гроші, передані в банки їх власником для зберігання, та які залежно від умов зберігання числяться на тому чи іншому банківському рахунку.[1] Проблеми розвитку депозитних ресурсів досліджувалися в працях вітчизняних і зарубіжних учених-фахівців і спеціалістів: Г. Аскуера, О. Васюренка, В. Геєця, А. Кириченка, Р. Миллера, А. Мороза, П. Роуза, М. Савлука, Дж. Сінкі та ін..

Провівши аналіз показників депозитної діяльності банків за період починаючи з 2008 року, можна побачити значні коливання. З початку 2009 року відбувається спад вкладних операцій, однією з причин такого явища можна назвати світову фінансову економічну кризу, яка розпочалася в 2007 році у США, а відчутною для банківської системи України стала вже у 2008 році. Також, погіршення депозитного стану могло